

Afet Döneminde Eğitim

Haftalık Bilgi Notu: 4 28 Şubat - 7 Mart 2023

Hazırlayan: Ezgi Tunca

Deprem bölgesinde eğitim-öğretime geçiş

- 3 Mart 2023 tarihinde Resmî Gazete'de **Olağanüstü Hâl Kapsamında Eğitim Alanında**

Alınan Tedbirlere İlişkin Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi [yayımlandı](#). Kararnameye göre;

- OHAL ilan edilen illerde burslu olarak okuyan öğrencilerin, aynı ilde veya başka ilde bulunan okul pansiyonlarında parasız yatılılığa yerleştirilmeleri veya özel öğretim kurumlarına nakil olmaları hâlinde, bursları 2022-23 eğitim-öğretim yılı sonuna kadar kesilmeyecek.

- Depremden etkilenen illerde ebeveyni veya vasisi vefat eden okulöncesi eğitim, ilköğretim ve ortaöğretim öğrencilerine 2022-23 eğitim-öğretim yılı sonuna kadar **eğitim desteği** sağlanacak.

- OHAL ilan edilen illerde MEB'e bağlı resmî okul ve kurumlar ile döner sermayeli işletmeler tarafından depremde etkilenenlere sunulan yemek, konaklama, temizlik vb.

hizmetler ücretsiz sağlanacak ve giderleri MEB bütçesinden karşılanacak.

- OHAL ilan edilen illerdeki özel öğretim kurumları için Özel Öğretim Kurumları Kanunu'nda belirtilen **kurum açma izninin iptaline ilişkin süreler** üç ay süreyle durdurulacak.

- OHAL ilan edilen illerde **kapanan veya kapatılan özel öğretim kurumları** devir ve teslim etmeleri gereken mühürleri ve evrakları deprem nedeniyle teslim edememeleri hâlinde idari para cezasına tabi olmayacak.

- Depremden etkilenen 10 ilde eğitim-öğretime geçiş için hazırlanan [yol haritası](#) kapsamında, birinci kategoride yer alan Diyarbakır, Kilis ve Şanlıurfa'da merkez ve tüm ilçelerde eğitim-öğretim **1 Mart tarihinde** başlatıldı. Üç kentte örgün eğitimle birlikte destek çalışmaları da [sürdürülüyor](#).

- Bakan Mahmut Özer, Şanlıurfa, Diyarbakır ve Kilis'teki okulların haricinde afet bölgesinde **bin 476 noktada eğitim faaliyetlerinin** sürdürüldüğünü açıkladı. Buna göre, depremde etkilenen 10 ilde 416 psikososyal destek çadırı, 236 okulöncesi eğitim çadırı, 111 ilkokul, 108 ortaokul, 93 hastane sınıfı ve 2 prefabrik okul yer [alıyor](#).

- Deprem bölgesindeki 8 ve 12. sınıf öğrencilerinin sınavlara hazırlık sürecini desteklemek için oluşturulan **destekleme ve yetiştirme kurslarının** sayısı 649'a [çıkartıldı](#). Kursların konumlarına [harita](#) üzerinden ulaşılabilir.

- MEB 10 ildeki öğrencilerin ders kitabı, yardımcı kaynak ve kırtasiye ihtiyaçlarının karşılanması amacıyla **eğitim setleri** hazırlandığını [duyurmuştu](#). 5 Mart 2023 itibarıyla 200 bin kırtasiye setinin teslim edildiği [açımlandı](#). Sınava hazırlanan öğrenciler için 11,5 milyon ders kitabı ve yardımcı kaynağın yeniden basıldığı belirtildi.

○ Eğitim-öğretimin başladığı Diyarbakır, Şanlıurfa ve Kilis'te öğrencilerin kitap ve yardımcı kaynak ihtiyacının karşılandığı, diğer illerde de **eğitim-öğretim başladığında kitapların çocuklara ulaştırılacağı** belirtildi.

- Deprem bölgesindeki öğrencilerin **TRT EBA içeriklerini** takip edebilmeleri amacıyla konteynır ve okullardaki sınıflara 5 bin 560 televizyon kurulumu [yapıldı](#).
- MEB Özel Eğitim ve Rehberlik Hizmetleri Genel Müdürlüğü (ÖRGM) tarafından Hatay'ın İskenderun ve Dörtöyl ilçelerinde çocukların eğitim süreçlerini ve sosyal hayata katılımlarını desteklemek amacıyla "**bilim ve sanat merkezi (BİLSEM) etkinlik çadırları**" kuruldu. Çadırlarda BİLSEM'lerde görev yapan öğretmenler tarafından akıl oyunları, drama, görsel sanatlar, müzik, robotik ve kodlama, felsefe, İngilizce, matematik gibi alanlarda atölye çalışmaları yapılıyor. BİLSEM etkinlik çadırlarının diğer illerde de açılması [planlanıyor](#).
- Özel eğitim desteğine ihtiyacı olan çocuklar için oluşturulan "**özel eğitim destek çadır ve alanları**"nda gönüllü özel eğitim öğretmenleri ve rehber öğretmen/psikolojik danışmanlarla çalışmalar [yapılıyor](#).
- Deprem bölgesindeki illerde okulöncesi, ilkokul, ortaokul ve lise kademelerinde öğrenim gören toplam **217 bin 246 öğrencinin** başka illere nakilleri [yapıldı](#). Buna göre, önceki bilgi notu dönemine kıyasla nakil öğrenci sayısı %30,7 arttı.
- Tablo 1'de 6 Mart 2023 itibarıyla nakil yaptıran öğrencilerin illere göre dağılımı görülüyor. Buna göre, bölgeden nakil yaptıran öğrencilerin %33,1'i Hatay ilindendir. Bu oranı %24,4'le Kahramanmaraş ve %18,4'le Malatya takip ediyor.

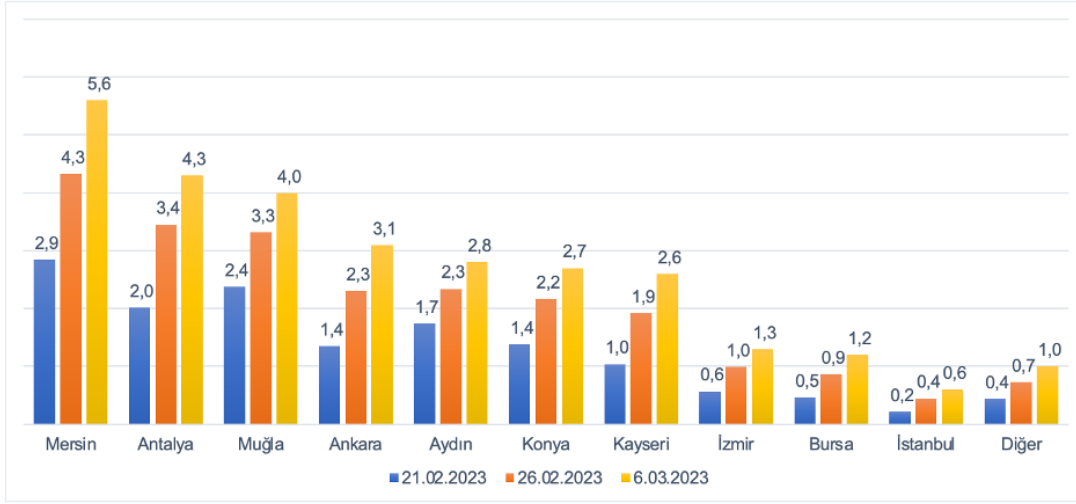
TABLO 1: DEPREM BÖLGESİNDEN NAKİL YAPTIRAN ÖĞRENCİLERİN İLLERE GÖRE DAĞILIMI

	Nakil yaptıran öğrenci sayısı	Nakil yaptıran toplam öğrenci sayısına oranı (%)
Hatay	71.959	33,1
Kahramanmaraş	52.908	24,4
Malatya	39.987	18,4
Adıyaman	22.889	10,5
Gaziantep	14.719	6,8
Osmaniye	4.167	1,9
Adana	4.041	1,9
Diyarbakır	3.152	1,5
Şanlıurfa	3.080	1,4
Kilis	344	0,2
Toplam	217.246	100

Kaynak: MEB (2023, 6 Mart) verileri kullanılarak ERG tarafından hesaplandı

- Grafik 1’de afet bölgesinden farklı illerdeki okullara **nakil olan öğrencilerin nakil oldukları ildeki 6-17 yaş çocuk nüfusuna oranı** görülüyor. Bu oran, ilde çocuklara yönelik kamu hizmetleri üzerinde afet göçleriyle oluşan yoğunluğu izlemek için bir gösterge olarak kullanılabilir. Buna göre, 6 Mart itibarıyla nakil öğrenci sayısının 6-17 yaş çocuk nüfusu içindeki yoğunluğunun en yüksek olduğu il **Mersin’dir** (%5,6). Mersin’e nakil olan öğrenci sayısı önceki bilgi notu dönemine göre %34,4 arttı. Nakil öğrencilerin sayısının artış hızında ise önceki bilgi notu dönemine göre azalma olduğu görülüyor. En güncel verilere göre nakil öğrenci sayısındaki artışın en yüksek olduğu il ise Bursa’dır (%37,2). Bu bilgi notu döneminde de MEB yalnızca 4 bin ve üzeri öğrencinin nakil olduğu illerdeki nakil öğrenci sayısını paylaştı.

GRAFİK 1: İLLERE GÖRE NAKİL OLAN ÖĞRENCİLERİN İLDEKİ 6-17 YAŞ GRUBU ÇOCUK SAYISINA ORANI (%)

Kaynak: MEB (2023, 21 Şubat), MEB (2023, 26 Şubat), MEB (2023, 6 Mart) ve TÜİK (2022) verileri kullanılarak ERG tarafından hesaplandı.

Okul binalarının deprem güvenliği

- Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Jeoloji Mühendisleri Odası, Türkiye’deki deprem riski yüksek alanlardaki okullara ilişkin rapor [yayımladı](#). Raporda, **çok yüksek riskli alanlarda yer alan okulların** konumlarını gösteren bir harita yer alıyor. Buna göre, 4 bin 159 okul çok yüksek riskli olarak tanımlanan alanlarda yer alıyor.
 - Uzmanlar jeolojik açıdan sakıncalı alanlardaki okul binalarının daha güvenli alanlara taşınması ve diğer alanlardaki okul binaları için kapsamlı deprem performans analizlerinin yapılması konusunda Bakanlığa çağrıda [bulundular](#).

MEB’in bölgedeki diğer çalışmaları

- Bakanlık beslenme ve konaklama imkânı sağlanması, psikolojik destek çalışmaları, yardımların dağıtılması, bölgedeki ihtiyaçlara yönelik üretim yapılması gibi alanlarda bölgede çalışmalarına devam ediyor.
 - Erzincan’da usta öğretici, kursiyer, öğretmen ve öğrencilerden oluşan gönüllüler tarafından depremlerden etkilenenler için halk eğitim merkezinde **uyku tulumu üretildi**.
 - Konya, Gaziantep, Bursa, Antalya, Ankara, İstanbul, İzmir ve Mersin olmak üzere sekiz ildeki 12 mesleki ve teknik Anadolu lisesi **güneş enerjisi santraline sahip bin 200 konteynır sınıf üretimine** başladı. 138 konteynır sınıf depremden etkilenen 10 ile gönderildi. 210 konteynır sınıfın üretim süreci devam [ediyor](#).